

Goede Doelen Nederland

Brancheorganisatie

Webinar

29 februari 2024

**'Nederland op weg naar een Rookvrije Generatie' en de
impact van samenwerken**

Wie zijn wij?

Dewi Segaar
dewi.segaar@gvrv.nl

Mara van Dooremaal
m.vandooremaal@hartstichting.nl

Hilda Alberda (moderator)
hilda@hildaalberda.nl

Spelregels

- Duur: 10.00 – 11.00 uur
- Vragen: stel ze via de chat-functie
- Opname: je ontvangt morgen een mail met de link naar de opname en de presentatie(s)
- Enquête: ontvang je direct na afloop; vul deze a.u.b. in!

Wie zijn jullie? (Pollvragen)

Was je voor dit webinar bekend met de beweging naar een Rookvrije Generatie?

- Ja
- Nee

Hoe vaak kom jij een Rookvrij - bordje tegen?

- Helemaal nooit
- Soms
- Regelmatig
- Heel vaak

Feiten en cijfers vooraf (Pollvragen)

Hoeveel mensen sterven in Nederland jaarlijks aan de gevolgen van roken?

- 10 volle boeings 747 (5.000)
- 20 volle boeings 747 (10.000)
- 40 volle boeings 747 (20.000)
- 100 volle boeings 747 (50.000)

Hoeveel procent van de rokers wil stoppen met roken?

- Minder dan 25%
- 25-50%
- 50-75%
- >75%

Hoeveel kinderen raken op dit moment nog verslaafd aan roken?

- Honderden per dag
- Honderden per week
- Honderden per maand
- Honderden per jaar

FEITEN EN CIJFERS

Ongeveer **2,8 miljoen volwassenen** roken in Nederland.

Tabak is de grootste vermijdbare oorzaak van ziekte en sterfte in Nederland.

20.000 mensen sterven **jaarlijks** in Nederland aan de gevolgen van (mee)roken.

50%

van de mensen die blijft roken overlijdt aan de gevolgen ervan.

In Nederland sterven **meer mensen door roken**, dan drank, drugs én verkeer bij elkaar.

FEITEN EN CIJFERS

Nicotine is ongeveer
zo verslavend als
cocaïne en heroïne.

Iedere week raken
honderden kinderen
verslaafd aan roken.

Zonder professionele hulp
is de **slagingskans van**
een stoppoging **3-5%**

HOE HET BEGON – Situatie voor oprichting van anr (later gvrv)

- Gepolariseerde samenleving, **grote zwijgende meerderheid** i.r.t. roken
- Nederland qua **beleid middenmoot** in Europa, zonder zicht op verbetering
- We wisten wél:
 - welke maatregelen werken: WHO FCTC MPOWER
 - dat voor een duurzaam resultaat een lange adem/volharding nodig is
- **Onvoldoende coördinatie** tussen stakeholders die kunnen bijdragen aan terugdringen tabak: te weinig volume per actie om echt impact te maken → Meerdere speldenprikjes, maar geen vuist.
 - te langzame vooruitgang
 - geen gemeenschappelijke lange termijn strategie
 - grote zwijgende meerderheid onder bondgenoten

2010 - 2012

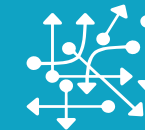
Het terugdringen van tabaksgebruik gaat niet goed

Te weinig maatschappelijke actie

Maatregelen werden teruggedraaid

Onvoldoende coördinatie tussen stakeholders

CENTRALE VRAAG:

Wat is er nodig om tot een rookvrij Nederland te komen?

Draagvlak verhogen om effectieve maatregelen te nemen

Krachten bundelen en **nieuwe vrienden** maken

Gezamenlijke focus & hetzelfde verhaal.

→ **Middels inspirerend doel**

AANPAK: Organisatie

- In 2013 is stichting ANR (nu GvRV) opgericht door KWF Kankerbestrijding, Hartstichting en Longfonds. Zij vormen ook het bestuur. Stichting heeft coördinerende rol.
- Missie: Het realiseren van een samenleving waarin niemand meer (over)lijdt aan de gevolgen van roken.
- Samenwerking staat centraal. Verbinding met partners met een landelijke functie of uitstraling.

Gezondheidsfondsen

Anti-rook organisaties

Stoppen met roken ondersteuners

Beroepsverenigingen zorgprofessionals

Alliantie
**Nederland
Rookvrij!**

Kennis-organisaties

Koepelorganisaties in onderwijs en sport

Gemeenten

Overige organisaties uit uiteenlopende sectoren

AANPAK: Strategie

Inhoudelijke strategie en focus bepalen - met partners die ambitie delen

Kern:

Creëren **draagvlak** voor benodigde stappen

Door verhaal waar niemand tegen kan zijn → *niemand wil dat kinderen gaan roken*

Met behulp van een inspirerend doel → *het bereiken van een Rookvrije Generatie*

Zo op gang brengen van een brede maatschappelijke beweging

→ bij algemeen publiek, overheid en maatschappelijke partijen

→ middels inzet publiekscommunicatie, politieke lobby en stakeholdersactivatie

Maatregelen prioriteren a.h.v. draagvlak en haalbaarheid: Stap voor stap op weg naar een Rookvrije Generatie (routekaart).

OP WEG NAAR EEN **ROOKVRIJE GENERATIE**

Iedere week raken **honderden kinderen** verslaafd aan roken

Ruim de helft van de mensen die blijven roken, sterft aan de gevolgen hiervan

Jaarlijks sterven in Nederland meer dan **20.000 mensen** door roken en meeroken

Nicotine is **net zo verslavend** als heroïne en cocaïne

9.4% van de totale Nederlandse ziektelast wordt veroorzaakt door roken

MEEGROEIEND MET HET OPGROEIENDE KIND

DOORLOPENDE SPEERPUNTEN

- Rookvrij de norm
- Hogere accijns
- Denormaliseren tabaksindustrie
- Hoger bewustzijn schadelijkheid
- Stoppen met roken stimuleren

WAT WILLEN WE?

De jeugd beschermen tegen tabak en aanverwante producten.

We streven een maatschappij na waarin iedere ouder zijn kind volledig rookvrij (ook vapevrij en meerookvrij) kan laten opgroeien. Daarnaast willen we dat deze kinderen nooit meer beginnen met roken en vaperen.

HOE?

Door acties en maatregelen waarmee opgroeiende kinderen in elke fase van het opgroeien worden beschermd tegen tabaksrook en tegen de verleiding om te gaan roken en vaperen.

WIE?

Iedereen kan een steentje bijdragen!

Individen en organisaties: zorginstellingen, GGD'en, gemeenten, werkgevers/bedrijven, maatschappelijke partijen en de nationale overheid.

CREËREN BEWEGING:

Fase 1 communicatie: Rookvrij Generatie Manifest

Manifest 'Op weg naar een Rookvrije Generatie'

<https://www.youtube.com/watch?v=HG0H5NbVne0>

CREËREN BEWEGING:

Fase 2 communicatie: Boodschap aan publiek: Iedereen kan iets doen

'Het moet normaal zijn dat er niet gerookt wordt in een speeltuin'

<https://www.youtube.com/watch?v=SlJaZmcpsKI>

CREËREN BEWEGING: Activatie maatschappelijke partijen

- Rookvrije Generatie is een **overkoepelende paraplu** waarmee het onderwerp op een **positieve manier** kan worden geagendeerd
 - Draagvlak tabaksontmoediging vergroten
 - Partijen willen hier onderdeel van worden
 - Er ontstaat een relatie tussen verschillende initiatieven
- Iedereen kan, op een **laagdrempelige manier**, een steentje bijdragen
- Meer impact door **krachten te bundelen** in de dezelfde richting
- Goede initiatieven **zichtbaar** maken en **belonen**

SCHAALVERGROTING

- Bij de start: lokaal aanjagen en elk initiatief vieren
- Vervolgens: steeds meer focus op intermediaire partijen: GGD-en, sportbonden en NOC*NSF, koepelorganisaties op het gebied van spelen en recreëren, zorgkoepels, etc.
- En belangrijke 'influencers' in de sector: G5, Eredivisie, Efteling etc.

Rookvrije Generatie Award in categorie recreatie voor Klein Zwitserland

Door: Jessica Datum: 20 maart 2018 13:05 Laatste Update: 20-03-2018 13:06

x f in

Speelpark Klein Zwitserland is winnaar geworden van de Rookvrije Generatie Award in de categorie recreatie.

De Awards zijn bedoeld voor initiatieven die ervoor zorgen dat kinderen rookvrij kunnen opgroeien.

SCHAALVERGROTING – VOORBEELD SPORT

EERSTE ROOKVRIJE SPORTCLUBS BINNEN GROTE BUITENSporten VOOR JEUGD (eind 2015/begin 2016)

ZO WERDEN DE SPORTCLUBS EN SPEELTUINEN IN WEESP ROOKVRIJ

FC Utrecht komt met een rookvrije tribune

FC Utrecht introduceert komend seizoen een rookvrije tribune in stadion Galgenwaard. Vak Z op de CitySide wordt vanaf juli een rookvrij vak. In de

INMIDDELS HEEFT MINSTENS 1/3 VAN DE SPORTCLUBS BINNEN DE 5 GROTE BUITENSporten VOOR JEUGD EEN ROOKVRIJ BELEID

SPORTBONDEN ZOALS KNVB SLUITEN ZICH AAN (2017)

SPORTKOEPEL NOC*NSF SLUIT ZICH AAN (2018)

ROOKVRIJE STADIONS '20/'21

Vanaf seizoen 2020/'21 rookvrije stadions Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie

MEER REGELGEVING EN WETTELIJKE MAATREGELEN

Gemeente Den Haag maakte in één keer alle sportparken rookvrij

Gemeente Den Haag maakte als eerste gemeente in Nederland op 1 juli 2021 in één keer alle sportparken rookvrij. Hoe kreeg de gemeente dit voor elkaar?

4 februari 2022

HET KABINET HEEFT ER TABAK VAN: OOK IN SPEELTUINEN EN OP SPORTPARKEN GAAT DE PEUK IN DE BAN

25.11.2022 | 11:16 UUR | MARTINE FINCHAMMER-SCHUT

Nederland komt steeds dichterbij een rookvrije maatschappij. Het kabinet wil per 2025 het rookverbod uitbreiden met plekken waar veel kinderen komen.

ROOKVRIJ

Een voetbalvereniging is een belangrijke plek waar kinderen en volwassenen elkaar ontmoeten, elkaar aanmoedigen en van elkaar leren. En goed voorbeeld, doet goed volgen. De KNVB is sinds 2017 partner van de beweging 'Rookvrije Generatie'. Het goede voorbeeld, binnen en buiten de lijnen, is daarbij van groot belang. Want zien roken, doet roken.

DE BEWEGING 'OP WEG NAAR EEN ROOKVRIJE GENERATIE' GROEIT

STEEDS MEER PLEKKEN ROOKVRIJ EN STEEDS MEER PARTIJEN DIE BIJDRAGEN

- In 2023 zijn **negen op de tien gemeenten** actief bezig met rookvrij.
- **Alle GGD'en** zijn aangesloten en zorgen voor een regionale beweging en netwerk voor een Rookvrije Generatie.
- **NOC*NSF** (koepel van sportbonden) en **LOS/kinderboerderijen** actief (branchevereniging voor speeltuinen en kinderboerderijen) hebben het doel omarmt van **rookvrije sport en speeltuinen in 2025**.

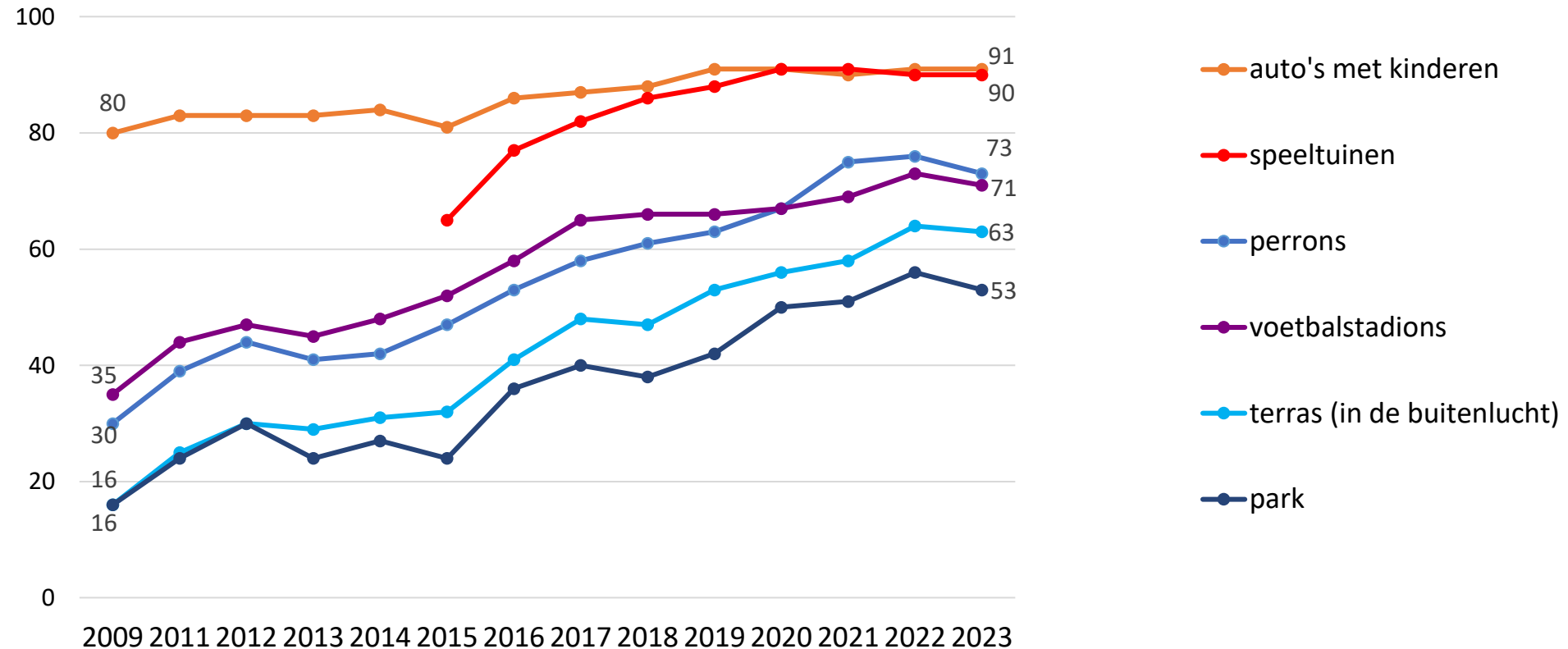
PRAKTISCHE ONDERSTEUNING OM MEE TE DOEN

Type locatie	Organisatie
Geboortezorg	Rookvrije Start
Kinderopvang	BOinK
Scholen	Trimbos/Gezonde School
Speeltuinen	LOS
Kinderboerderijen	LOS/KinderboerderijenActief
Buitenzwembaden	Gemeenten/JOGG-Teamfit
Scoutinggroepen	ScoutingNL
Dierentuinen/ attractieparken	Gezondheidsfondsen voor Rookvrij
Sportverenigingen	Sportbonden/NOC*NSF/JOGG-Teamfit
Gemeenten	VNG/GGD GHOR/GGD-en
Zorginstellingen	Trimbos/zorgkoepels
Bedrijven	Gezondheidsfondsen voor Rookvrij

ROOKVRIJEGENERATIE.NL

ZICHTBARE RESULTATEN: DRAAGVLAK ROOKVRIJE OMGEVINGEN

2020 en 2021: % (helemaal) mee eens: welke omgevingen zouden volgens u geheel rookvrij moeten zijn om kinderen te beschermen?
2009 t/m 2019: % (helemaal) eens met een wettelijk rookverbod

Plus Achtergrond

Is roken op terras straks passé, net als bij McDonald's? 'Gek dat wij nog steeds een uitzondering zijn'

Landal Twenhaarsveld is vanaf nu een rookvrij vakantiepark

Door Redactie op 23 november 2023 — 1 minuut lezen

NOS Nieuws • Vrijdag 1 oktober 2021, 07:39

Lidl verkoopt per direct geen sigaretten meer

Lidl stopt per direct met de verkoop van sigaretten en andere soorten tabak. Drie jaar geleden kondigde de supermarkt al aan uiterlijk eind 2022 de rookwaren uit de schappen te willen.

ProRail

Home > Nieuws > ProRail en NS: samen naar een rookvrij station

ProRail en NS: samen naar een rookvrij station

ProRail en NS gaan samen de stations stapsgewijs rookvrij maken. Nu geldt er al een rookverbod voor stationshallen, trappen, liften en tunnels. Wat ProRail betreft verdwijnen in oktober ook de rookvoorzieningen op de perrons. ProRail gaat in overleg met vervoerders om dit voor iedereen op het station eenduidig en herkenbaar te realiseren. NS stopt vanaf 1 april met de verkoop van tabak in haar eigen winkelformules.

Tina Festival bewijst dat een rookvrij festival ontzettend leuk is

Jonge meiden die zingen en dansen bij optredens, deelnemen aan de tofste workshops en hun favoriete influencers spotten: Tina Festival 2023 was weer een groot succes. Deze editie was extra leuk, want het festival is sinds dit jaar rookvrij!

2 oktober 2023

Stijging aantal rookvrije hockeyverenigingen zet door

Het aantal hockeyverenigingen dat een rookbeleid voert, stijgt nog steeds. Dit jaar is het aantal verenigingen dat gedeeltelijk of geheel rookvrij is met 8% gestegen. Ruim 93% van de 325 hockeyverenigingen voert nu een rookbeleid, waarbij een meerderheid geheel rookvrij is: 180 hockeyverenigingen zijn geheel rookvrij en 123 hockeyverenigingen gedeeltelijk rookvrij.

Noord-Holland eerste district waar alle verenigingen een rookbeleid hebben

NOS

Nieuws

Sport

Uitzendingen

Steeds meer Nederlanders willen rookverbod op plekken waar kinderen komen

Initiatief van burgers

Gemeenten maken meer plekken rookvrij

rctlnieuws

ZICHTBARE RESULTATEN: POLITIEKE SUCCESSEN

2018

nov

2020

23 november: met meer dan 70 verschillende organisaties sloot kabinet-Rutte III het **Nationaal Preventieakkoord**, waarbij meer dan 30 partijen bijdragen aan het deelakkoord roken.

1 januari: Eerstelijns **stoppen-met-rokenprogramma's** vrijgesteld van het eigen risico

1 april: Grote **accijns**verhoging

1 juli: **Uitstalverbod** supermarkten
Uitbreiding rookverbod naar e-sigaretten

1 augustus: Wettelijk **rookverbod** schoolterreinen

1 oktober: **Neutrale verpakkingen** voor sigaretten en shag

demissionair kabinet

1 januari: **Uitstalverbod** alle verkooppunten

2021

POLITIEKE SUCCESSEN

2022

1 januari:
Sigarettenautomaten en verkoop in horeca zijn niet meer toegestaan.

Verbod **in pandige rookruimten**

nieuw kabinet

2023

1 januari 2023: **smaakjes**verbod e-sigaret (overgangperiode tot 1 januari 2024)
1 april 2023: grote **accijns**verhoging
1 juli 2023: verbod **online verkoop**

2024

1 januari 2024: handhaving **smaakjes**verbod
1 april 2024: grote **accijns**verhoging
1 juli 2024: **verkoopverbod** supermarkten
2025: **uitbreiding rookverbod** plekken waar veel kinderen komen

demissionair kabinet

... MAAR WE ZIJN ER NOG NIET !

Op veel plekken waar kinderen komen wordt nog gerookt

Sigaretten en e-sigaretten zijn nog steeds verleidelijk en betaalbaar voor jongeren

Rookvrij is nog niet overal de norm, vaperen zorgt voor nieuwe uitdagingen

Sigaretten zijn nog steeds te koop in winkels waar veel kinderen komen

Wat is nodig?

- Vervolg op afspraken preventieakkoord – met aangescherpte ambitie, commitment van partijen en effectieve overheidsmaatregelen
- Beweging op weg naar een Rookvrije Generatie verder verbreden en versnellen
- Meer aandacht voor stoppen met roken
- In sommige domeinen specifieke aandacht nodig voor e-sigaretgebruik (vaperen)

FASE 3 COMMUNICATIE: We spreken omgevingen steeds breder aan op de bijdrage die ze kunnen leveren

- Niet alleen de fysieke omgeving, maar ook de “beeldomgeving”
- Bedrijven aanspreken: rookvrij = gastvrij
- We zijn er ook voor de rokers (80% wil stoppen!)

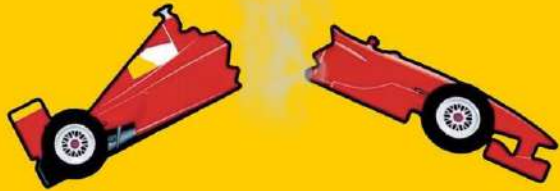
**Cultuurmakers:
Laten we stoppen
met doen alsof...**

**Beste niet-roker,
Stoppen met roken is moeilijk, maar
makkelijker als jij dat begrijpt**

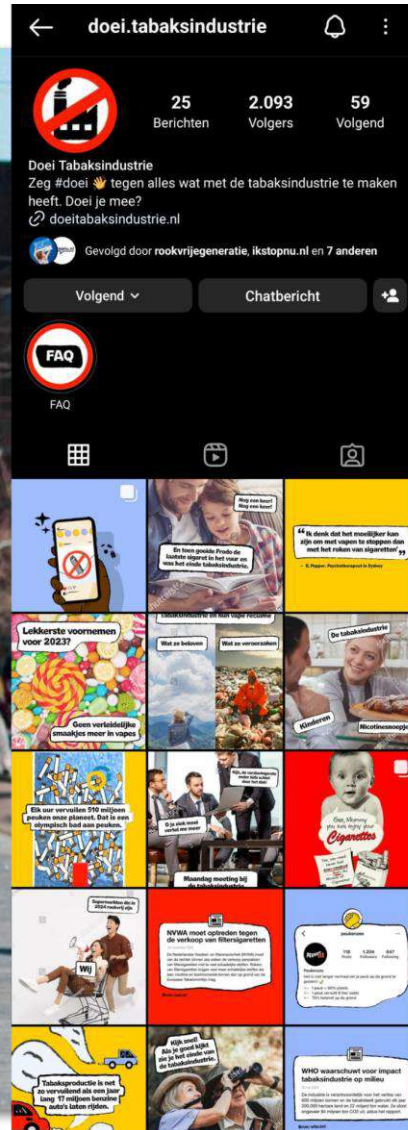
AGENDEREN VIA NIEUWE KANALEN: Jongerenplatform #doeitabaksindustrie

**F1 EN MCLAREN
TRAPPEN NIET OP DE
REM VOOR RECLAME VAN
DE TABAKSINDUSTRIE.**

DOEI
TABAKSINDUSTRIE

Strijd je mee voor een samenleving
zonder tabaksindustrie?

**Doei Tabaka,
The Dean**

Vragen?

Samen voor een sterke sector

www.goededoelennederland.nl